N°. 57. A°. 1843.

DINGSDAG, den 18den JULIJ.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARRAMAIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 14 Julij 1843.*

Alzoo de navolgende personen zich bij requeste hebben geadresseerd, *om Brieven van Manumissie* voor Slaven, als:

1. J. VAN DER VELDT, voor de Slavin *Jetta;* hem in eigendom toebehoorende. — En
2. A. M. FORTH, voor de Slavin *Marie* en haren Zoon *Hendrik Gerkardus;* haar in eigendom toebehoorende.

Zoo worden al degenen, welke vermeenen mogten, redenen van oppositie te hebben, opgeroepen, om binnen den tijd van *drie* weken, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, 10 Mei.

De minister van binnenlandsche zaken, sir James Graham, heeft in het Huis der gemeenten eenige wijzigingen van het vroeger ingediende ontwerp van wet ter uitbreiding van het volks-onderwijs voorgedragen. Deze wijzigingen, ofschoon in sommige opzigten belangrijk, laten echter het hoofdbeginsel der voordragt, te weten, den overwegenden invloed van de gevestigde Kerk op het onderwijs, onaangeroerd. Geen wonder dan ook, dat de tegenstand der zoogenaamde dissenters, dat is, van allen die niet tot de engelsche Kerk behooren, door die veranderingen geenszins is opgeheven. De tegenstand tegen het ontwerp schijnt veeleer te zijn aangewakkerd door de gedane inwilligingen, en aan den anderen kant hebben de voorgestelde veranderingen tevens aan de ontevredenheid der gestrenge voorstanders van de regten der genoemde Kerk voedsel gegeven. Ten gevolge van dit een en ander wordt het meer en meer onwaarschijnlijk, dat het hoofddoel der voordragt, de verbetering en uitbreiding van het volksonderwijs, bereikt zal worden, ofschoon door alle partijen de dringende noodzakelijkheid daarvan erkend wordt; en het is zelfs zoo ver gekomen, dat het tot stand brengen van eenige wet, die de onderscheidene partijen slechts eenigermate zou bevredigen, voor onmogelijk wordt gehouden. De dissenters schijnen liever de jeugd van alle onderrigt versteken te willen laten, dan het onderwijs onder de leiding of het oppertoezigt van de geestelijkheid der gevestigde Kerk gesteld te zien; en deze laatste oordeelt steeds, dat geen onderrigt doel kan treffen, ten zij het gepaard ga met godsdienstige leering, en dat zij er het naaste toe is om in de optergten algemeene scholen daarover het toezigt te houden. — De tegenstand en beroering, welke het ministeriële plan te weeg brengt, is eenigzins optemaken uit het overgroot aantal petitien, die bij voortduring uit alle streken des Rijks tegen hetzelve inkomen. Er zijn weder 5000 zoodanige verzoekschriften, voorzien van ongeveer 2 millioenen naamteekeningen, bij het Huis der gemeenten ingediend.

— Het met de jongste briemenmaal uit Oost-Indie ontvangene berigt, dat de gouverneur generaal Ellenborough het landschap Sind, of Scinde, hetwelk zich langs de oevers van den Indus uitstrekt en tot dus ver Britsch-Indie van Afghanistan afscheide met het grondgebied van het Britsche Rijk vereenigd verklaard heeft, heeft hier bij velen een ongunstigen indruk gemaakt en geeft op nieuw aanleiding tot openlijke heftige uitvallen tegen den genoemden bewindsman. Men verwijt hem namelijk, dat het inbezitnemen van het bedoelde land geheel in strijd is met de, zelfs nog niet lang geleden, openlijk afgelegde verklaring van den gouverneur generaal, dat hij jegens de Indische Vorsten eene vredelievende staatkunde zou volgen, en dat de grenzen van het britsche Rijk niet uitgebreid zouden worden, — en dat bovendien deze nieuwe verovering eene vrucht is van eene schreeuwende trouweloosheid en bedrog. Het land is namelijk aanvankelijk door de britsche troepen onder den schijn van vriendschap bezet geworden, ten einde, gelijk het heette, de bevriende Vorsten in derzelver bezittingen te handhaven, en nadat deze rol eenigen tijd voortgespeeld was, heeft men de Vorsten van ontrouw in het vervullen der aangegane overeenkomst beschuldigd, en is het, zoo als uit de voorgaande berigten uit Indie is gebleken, tot een aanval gekomen, waar bij het Scindische leger door den generaal Napier is verslagen; vervolgens is de hoofdstad Hyderabad, in welke groote schatten gevonden zijn, bezet geworden, en thans is de geheele landstreek met de britsche bezittingen vereenigd. — De ministeriële bladen, voor zoo veel zij niet instemmen met de veroordeeling der opposanten, merken aan, dat men meer volledige berigten aangaande al de plaats gehad hebbende omstandigheden moet afwachten, alvorens over het gebeurde een beslissend oordeel te vellen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 Mei.

Eenigen tijd geleden hebben eenige lieden in een gering gehucht, in het voormalige Bretagne gelegen, verlangd, dat in hetzelve een geestelijke mogt worden gevestigd. Daar dit verzoek bij de geestelijke zoo wel als bij de burgerlijke overheid bezwaar had ondervonden, hebben zij zich tot de zoogenaamde fransche nationale Kerk gewend, ten einde van deze een geestelijke te erlangen. Deze echter geenszins aan de verwachting voldoende, hebben zij een protestantschen leeraar begeerd en bekomen. De laatstgenoemde heeft den maire verlof verzocht, om te mogen prediken, doch dezelve heeft dit geweigerd. De predikant heeft desniettegenstaande godsdienstoefening gehouden, en is daarop, op grond van art. 291 van het wetboek van strafregt, wegens het houden van ongeoorloofde vereenigingen van meer dan twintig personen, in regten vervolgd en veroordeeld. De uitspraak is dezer dagen door het hof van cassatie bevestigd, en zulks heeft bij de Protestanten eenige onrust gebaard, als zijnde in strijd met de bij het Charter verzekerde vrijheid van godsdienst. De heer Delessert heeft zich daarbij nog al op den voorgrond gesteld, in 't belang zijner geloofsgenooten in Frankrijk (die hij op niet meer dan anderhalf millioen begroot), doch met weinig gevolg, en eene petitie, bij de Kamer der Pairs ingediend, om de voorspraak dezer vergadering te erlangen, ten einde in dezen eene gewenschte voorziening te bewerken, is met eene overgroote meerderheid afgewezen.

De partij der zoogenaamde neo katholijken, die zich thans meer en meer doet gelden, en die voor alsnog niets dan vrijheid en onafhankelijkheid verlangt, verklaart zich almede tegen het aangenomen beginsel. Deze partij bekomt eenigen aanhang onder de jeugd, en dezer dagen zijn de hoogleeraren Quinet en Michelet, die de beginselen der Universiteit voorstaan, bij hunne lessen uitgefloten geworden. De tegenstanders, die ditmaal een middel hebben te baat genomen, 't welk tot dus verre slechts door de liberale bewegingspartij werd gebezigd, waren echter in te geringen getale, om indruk te kunnen maken, en zijn ook spoedig tot zwijgen gebragt.

— De dezer dagen ontdekte en verijdelde zamenspanning, om in het zwitsersche kanton Tesino gewapenderhand eene omwenteling te maken, wordt in berigten van daar als van eenen zeer bedenkelijken aard voorgedragen. Naar men meldt, zou de aanslag door een duizendtal daartoe in het buitenland aangeworvene personen ondersteund zijn geworden, en konden de hoofden der onderneming over aanzienlijke geldmiddelen beschikken. — Naar men beweert, zou het plan tot overrompeling van Tesino in verband hebben gestaan met een ontwerp, om wederkeerig, met hulp uit dat kanton, een inval in Sardinie of Piemont te doen. — Ten einde in het vervolg ondernemingen als de nu verijdelde des te beter te kunnen verhinderen, heeft de regering van Tesino den 20sten April een besluit uitgevaardigd, waarbij al de goederen en bezittingen van de lieden, welke wegens staatkundige misdrijven veroordeeld zijn en zich als vlugtelingen in het buitenland ophouden, onder een afzonderlijk beheer worden gesteld.

MENGELWERK.

Eenige gedachten over den Slaap.

Het is eene zaak, wel waardig om er zich op te bedenken, het oogenblik dat men warm in zijn bed ligt vóór dat men insluimert, met het dek over de ooren getrokken, terwijl de wind buiten huilt.

„Zalig hij," riep Sancho uit, „die

den slaap uitvond! Hij wikkelt den mensch als in eenen mantel." Zekerlijk is het een heerlijk oogenblik, dat van naar zijn' zin in zijn bed te liggen en te voelen dat men in slaap vallen zal. Het goede moet nog komen, is nog niet voorbij: de ledematen zijn juist genoeg vermoeid om het blijven liggen in ééne houding aangenaam te maken: de arbeid van den dag is achter den rug. Eene aangename verminderde werking onzer zintuigen bekruipt ons; — ons bewustzijn vermindert al meer en meer, met langzame en ons tot stilte brengende stappen, even als eene moeder hare hand uit die van haar slapend kind losmaakt; — een zacht hulsel schijnt de ziel even als het oog te omgeven: dit sluit zich; — het sluit zich nog meer: — het is geheel gesloten. — De geheimzinnige geest is zijne luchtwandeling gaan doen.

Men zegt, dat de slaap voor middernacht de beste is en de natuur bevestigt dit door hare duisterheid en kille nevels. Er is ook nog eene andere reden voor het vroeg naar bed gaan: want algemeen erkend is het, dat het 's morgens lang te bed blijven een groote verkorter des levens is; ten minste wordt het nimmer met hoogen ouderdom vereenigd gevonden. Het strekt ook om de menschen zwaarlijvig te maken. Doch dit behoort eerder tot het vroeg opstaan dan tot den slaap.

Laat in den morgen te slapen, is niet half zoo aangenaam als de vroegere slaap. Somtijds echter is hij te verschoonen, vooral bij iemand die gewaakt of zich overwerkt heeft. Oh! kunnen wij het verleidelijke niet ontkennen van die »vijf minuten nog"— de aangename voldoening van zich nog eens om te gooijen en eene nieuwe houding aan te nemen, terwijl men weet, dat men, even als het overige huisgezin, behoorde op te zijn. Doch gij berooft dan den dag van een goed deel en teert ten koste van uwen slaap van den volgenden nacht.

Over dag denken weinig menschen aan slapen, behalve na den eten; en dan is het nog eerder een hoogen en knikken op de grenzen van den slaap, dan een eigenlijk slapen. Het is een voorregt dat wij meenen, dat aan niemand toegestaan moet werden dan aan oude, of ziekelijke of zeer vermoeide en hartzeer hebbende menschen. Altijd moet men daarop letten, voor men het in gezelschap doe. Een betoog al sluimerende te ontwijken; of dit als een gewoonte aan te nemen; of met onwillekeurig knikken alles toe te stemmen wat gij zoo even nog betwisttet, is niet goed; nog minder al knikkebollende naast eene dame te zitten of in gevaar te zijn van zijn hoofd op de assietten of het lijf van zijnen buurman te doen vallen; of wakker wordende op het geblaf van een hond, »juist zoo" of op eenen stoot aan uwen elleboog »ja wel mevrouw" te antwoorden.

Menschen, welke hartzeer hebben, mogen ziel zelve meer door slaap over dag verademing schenken dan zij doen: indien hun ligchaamstoestand ten minste daartoe aanleiding geeft. Het is eene dwaling te meenen, dat zorg altijd wakker houdt. De menschen slapen soms evenzeer ten gevolge hunner smart als zij er van waken. Het verschil schijnt uit hun gestel voort te komen; schoon in de meest buitengewone gevallen slaap misschien de nimmer feilende hulp der natuur is, even als het in zwijm vallen voor die op de pijnbank gebragten. Iemand, die de geelzucht heeft, zal midden op den dag naar bed gaan en in slaap vallen, terwijl iemand anders, al heeft hij ook gedurende verscheidene nachten achtereen niet geslapen, zijne oogen even weinig als die van een beeld zal kunnen doen sluiten. Wij willen de zwaarte van het lijden, dat erg genoeg is in de uren, dat zij waken, niet verminderen, maar alzoo is het mogelijk, dat men een diepen slaap geniet des nachts voor onzekere veldslagen, teregstellingen en andere buitengewone eischen aan eenen zeer gespannen geest gedaan.

De volkomenste en gezondste slaap, welken men over dag nemen kan, is die in den zomer op het veld. Er bestaat misschien, zonder de tusschenkomst van andere personen, geene zoo aangename gewaarwording, als die van in het gras of hooi te sluimeren, door eenen boom tegen het branden der zon beveiligd, en met de bewustheid van eene frissche heldere lucht rondom u, terwijl de schaduw zich aan alle zijden ver over u uitstrekt. Niets is hier tusschen den sluimerende en de zoete onschuld der natuur.

Het naast daarbij, doch op zeer verwijderden afstand, komt als de aangenaamste toestand buiten bed die, welken een vermoeid persoon neemt, vóór dat hij naar bed gaat, terwijl hij in zijne zitkamer blijft talmen. Het bewustzijn van zeer slaperig te zijn en in de mogelijkheid te wezen om dadelijk naar bed te gaan, geeft een grooten prikkel aan zijnen tegenzin om op te staan. Somtijds zit hij al knikkebollende op zijnen stoel, maar de onverwachte en zware schokken van zijn hoofd, waarvan zijne slaperigheid de oorzaak is zijn meestal te moeijelijk voor zulk een weelderig oogenblik; en hij neemt eene betere houding aan, daar hij op zijde met zijn hoofd op den rug van den stoel gaat zitten of hij legt zijne beenen op eenen anderen stoel, half achteroverliggende. Het is echter zonderling hoe lang men aldus, om den voorsmaak der rust te genieten, eene ongemakkelijke houding verdraagt. Het ergste van alles is, dat, bij het naar bed gaan, de bekoring soms geheel ophoudt: misschien door de koudere temperatuur der kamer, want het hoekje van den haard werkt als opium.

Van de moeijelijke houdingen sprekende, welke een slaperige lediggauger aanneemt, is het lachwekkend om de nog veel grilliger wijzen van liggen te denken, welke zoo dikwijls in bed plaats hebben. Zoo wij bij de talooze dingen, door de dichters over den slaap gezegd, iets wilden voegen, zoude het op dit punt zijn. Nimmer vertoont de slaap zich sterker dan die, welke alle menschen gelijk maakt. In zijne wakende uren mag iemand zoo trotsch en verwaand er uitzien als hij wil. Trotsch mag hij gaan, trotsch mag hij zitten, trotsch mag hij het middagmaal nemen; met eene soort van zeldzame meerderheid mag hij zich scheren; in een woord, hij mag zich zelf tot in de geringste omstandigheden grootsch en ongerijmd gedragen, maar slaap is hier ook voor hem de toovenaar, die alles in steen verandert. Hij grijpt den hoovaardigsten rijke zoo wel als den nederigsten nar in de bespottelijkste houdingen, zoodat indien gij eenen grande van zijn bed nemen kondet, zonder hem wakker te maken, geen dwaas met kromgedraaide ledematen in eenige pantomine immer onstuimiger gelach zou doen ontstaan. De kinder-hansworst met den band tusschen zijne beenen vertoont naauwelijks doller houdingen. Verbeeldt u eenen despoot, aan de beschouwing zijner bedienden overgelaten, met zijne oogen toe, zijn mond open, zijne linkerhand onder zijn regteroor, zijne andere verdraaid en slap nederhangende als die van een idiot; het eene been opgetrokken en het andere regt uitgestrekt of beide knieën krom onder elkander liggende, — welk een vogelverschrikker om daarin koninklijke magt te verbergen!

Doch de slaap is vriendelijk, zelfs in de streken, welke zij ons speelt, en de dichters hebben hem met passenden eerbied behandeld en zelfs in de oude mythologie eene der bevalligheden tot vrouw gegeven.

Slaap is het bevalligst in een pas geboren kind; het gezondst in hem, die zich door werk in de open lucht vermoeid heeft; het volkomenst in den zeeman na eer moeijelijke reis; het meest welkom, al de ziel met ééne gedachte geheel vervul het treffendst in de moeder die geweet heeft; het ligtst in het speelgrage kin het verhevenst in de aangebodene bru

Publieke Veilingen.

Ter Kastelenije van het Geregtshof.

Vrijdag, den 14 Julij 1843.

Het *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Sa macca Straat*, La. E. No. 47; aankomende C. SMITH. — *f* 2 625. — L. A. DE MESQUITA

Het *HUIS* en *ERF*; gelegen aan de *Prin Straat*, La. E. No. 263; aankomende J. MATTHIJS als Erfgenaam van den Boe CHRISPIJN van LOUISA van MATTHI van LOBBRECHT. — *f* 2,300. — J. C. v HEURN.

Acht koppen Slaven, bekend staande name van C. KERSTEN & Co., doch als eigendom van A. E. P. WHITE, in Execu genomen, zijn familie'sgewijze verkocht gew den voor de som van *f* 2,795.

ADVERTENTIËN.

Wordt door deze aan het Publiek ke nis gegeven, dat bij de *Commissie t Geneeskundig onderzoek en toevoorzi* van het Gouvernement Generaal is ont vangen *versche* **KOEPOKSTOF** van welke aan elk der Geneesheeren Heelmeesters een gedeelte is verstrekt g worden, waardoor er gelegenheid is v dit heilzaam behoedmiddel gebruik kunnen maken.

Op last des Voorzitters van bove genoemde Commissie,

De Secretaris,

JOHs. ABRAHAMSZ.

(19355) De Exploicteur bij het Geregt hof te *Suriname*, zal op Vrijdag de 21sten Julij 1843, des voormidda om *half negen* ure, ten overstaan v Heeren Gecommitteerde Raden uit g meld Geregtshof, publiek bij Execu verkoopen:

Een *zesde* gedeelte in he *HUIS* en *ERF*, gelegen aan d *Saramacca Straat*, La E. No. 16 N. en La. D. No. 555—557 O. W.; aank mende D. A. JESSURUN, als Mede-Er genaam in den Boedel wijlen de We MOs. H NAHAR geboren JESSURUN.

Het *HUIS* en *ERF*, gelegen aan d *Dominé Straat*, La. C. No. 185; aank mende ELISABETH JORIS.

De Slaven met namen: *Antje, Patien tie, Selly, Clasina, Bessie*, en *Frederik* aankomende MARTHA NAARSTIG.

Paramaribo, *den* 17 *Julij* 1843.

T. M. SCHOTBORGH.

SURINAAMSCHE MAATSCHAPPIJ

VAN

WELDADIGHEID.

** VERGADERING van HOOFDBE STUURDERS en ONDERSCHEIDEN COMMISSIEN, op *HEDEN* den 18de dezer, 's avonds ten 7½ uren, in he Locaal van de Loge *Concordia*.

(19395) De ondergeteekenden, verwit tigen bij deze, dat hunne Firma va *RIES & TABAK*, sedert *gisteren* opge houden heeft te bestaan, en dat zij de Wel Ed. Heer Mr. C. HEILBRON, te invordering hunner Schuldvorderingen gemagtigd hebben.

Paramaribo, *den* 13 *Julij* 1843.

J. S. RIES.
G. J. TABAK.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & Co.